

OPISKELUKOKONAISUUDEN SISÄLTÖ

Tämän opiskelukokonaisuuden oppisisältöjä ovat vitamiinit, kivennäis- ja hivenaineet, perusravintoaineet sekä ravintolisävalmisteet ja niiden oikea käyttö. Opiskelun aikana tutustutaan kohderyhmään eli Anneen, Anttiin, Nikoon, Millaan ja Sanniin. Heillä kaikilla on terveyteen ja ravintolisävalmisteiden käyttöön liittyviä ongelmia ja kysymyksiä, joista he kirjoittavat omilla blogisivuillaan. Opiskelu toteutetaan yhteisöllisen ja tutkivan oppimisen periaatteita noudattaen. Opiskelu etenee kolmevaihemallin mukaisesti skenaariovaiheesta päätöksentekovaiheeseen. Opiskelun ensimmäisessä eli skenaariovaiheessa oppilasryhmät tutustuvat kohderyhmän nuoriin sekä valitsevat heistä yhden. Oppilasryhmät ottavat kantaa valitsemansa nuoren ongelmiin ja kysymyksiin ennakkotietämystensä perusteella. Tutkimusvaiheessa oppilaat perehtyvät tarkemmin kunkin nuoren tapaukseen tutkimuksia tekemällä. Tutkimustyöskentelyssä pyritään löytämään mahdollisimman luotettavaa tietoa nuorten kysymyksiin liittyvissä asioissa. Päätöksentekovaiheessa neuvotaan kohdehenkilöitä heidän ongelmissaan opitun tiedon perusteella. Lopuksi sovelletaan opittuja tietoja ottamalla kantaa siihen, milloin nuorten ravintolisävalmisteiden käyttö on perusteltua.

TYÖSKENTELY VAIHEITTAIN

Työskentelyn aloitus

Alussa opettaja voi johdatella oppilaat aiheeseen näyttämällä oppilaille ravintolisävalmisteiden käyttöön liittyviä mainoksia. Opettaja esittelee opiskelukokonaisuuden aiheen ”Purkista vai ruuasta? Ravintolisävalmisteiden oikea käyttö” sekä keskustelee oppilaiden kanssa opiskelun aiheesta, tavoitteista, opetuksen etenemisestä ja työskentelyohjeista. Opettaja jakaa oppilaat viiteen työskentelyryhmään.

Skenaario

Kukin oppilasryhmä tutustuu tarkemmin Annen, Antin, Nikon, Millan tai Sannin blogikirjoitukseen, joissa kohdehenkilöt kertovat terveysongelmistaan ja esittävät kysymyksiä ravintolisävalmisteiden käytöstä. Kunkin nuoren blogikirjoitukset löytyvät Oppilaan ohjeet ja blogit (5 kpl) -osiosta. Halutessaan opettaja voi siirtää blogikirjoitukset oikeaan blogiympäristöön (esim. Google blogger). Lisäksi oppilasryhmät ottavat kantaa nuoren ongelmiin ennakkotietämystensä perusteella ja kirjaavat alustavat kannanottonsa muistiinpanoihin. Opiskeluvaiheen lopussa kaikki ryhmät esittelevät oman nuoren tapauksensa muille oppilasryhmille sekä keskustelevat yhdessä nuorten terveysongelmista, ravintolisävalmisteiden käytöstä sekä edellisiin liittyvistä ratkaisuvaihtoehdoista.

Tutkimusvaihe

Tutkimusvaiheessa oppilasryhmät perehtyvät tarkemmin kunkin valitseman nuoren ongelmaan tutkimuksia tekemällä. Tutkimustyöskentelyssä pyritään löytämään mahdollisimman luotettavaa tietoa nuorten ongelmiin liittyvistä asioista. Tiedonhankinnassa hyödynnetään verkkosivuja, joten oppilaat tarvitsevat työskentelyssä tietokoneita ja verkkoyhteyttä. Tutkimustehtäviä tehdessä voidaan käyttää valmiita linkkejä, jotka löytyvät Blogikirjoitusten tilannekuvauksiin liittyviä lähteitä -osiosta.

Halutessaan opettajat voivat siirtää tutkimusvaiheen tehtävät sähköiseen oppimisympäristöön, jolloin tehtävien tekeminen tapahtuu kokonaan tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen. Lisäksi tehtävissä tarvitaan ravintolisämainoksia, joita löytyy muun muassa apteekeista, luontaistuotemyymälöistä, televisiosta, lehdistä ja internetistä. Oppimateriaaliksi tarvitaan myös tyhjiä ravintolisävalmistepakkauksia (erilaiset vitamiinivalmisteet ja proteiinituotteet). Osa ravintolisävalmistepakkauksista tulisi olla lääkkeitä ja osa ravintolisävalmisteiksi luokiteltuja. Tiedon etsinnässä ja mainoksia tarkastellessa oppilaiden tulee pohtia tietolähteiden luotettavuutta.

Päätöksenteko

Opiskelun kolmannessa vaiheessa kukin oppilasryhmä laatii blogikirjoituksen oman ryhmänsä kohdehenkilölle. Blogikirjoituksessa neuvotaan kohdehenkilöä hänen terveysongelmissaan ja ohjataan häntä ravintolisävalmisteiden oikeaan käyttöön opitun tiedon perusteella. Jos blogikirjoitukset ovat sähköisessä oppimisympäristössä, voidaan neuvot antaa blogikirjoituksiin vastaamalla. Ryhmät esittelevät tutkimustuloksensa ja blogikirjoituksensa sekä keskustelevat nuorten ongelmista ja niiden ratkaisuista koko luokan kesken. Yhdessä vertaillaan skenaariovaiheessa annettuja alustavia ohjeita päätöksentekovaiheessa annettuihin ohjeisiin sekä arvioidaan omaa oppimista ja työskentelyprosessia.

Lopuksi sovelletaan opittuja tietoja ottamalla kantaa otsikon kysymykseen "Purkista vai ruuasta? Ravintolisävalmisteiden oikea käyttö". Yhdessä pohdittavia kysymyksiä ovat esimerkiksi: milloin ravintolisävalmisteiden käyttö on perusteltua, mitä oikea käyttö tarkoittaa ja miten mainonta vaikuttaa ravintolisävalmisteiden käyttöön. Opiskelukokonaisuuden lopussa oppilaat arvioivat omaa osaamistaan arviointiasteikkoa hyödyntäen.

Opitun tiedon soveltamistehtäväksi sopii myös luokittelutehtävä, jossa ravintolisävalmisteita luokitellaan sen mukaan, ovatko ne lääkkeitä vai ravintolisävalmisteita ja myydäänkö niitä apteekeissa vai elintarvikeliikkeissä.

Huom! Ks. myös toiset pdf-tiedostot opiskelukokonaisuuden materiaaleista.

TOTEUTTAMISVAIHTOEHTOJA

Opetuskokonaisuuden voi toteuttaa yksilötehtävinä, jolloin kaikki oppilaat tutustuvat saman henkilön blogikirjoitukseen. Tehtävien toteuttamiseen sopii myös yhteistoiminnallinen oppiminen, jolloin oppilaat jaetaan koti- ja asiantuntijaryhmiin. Yhteistoiminnallinen opetus etenee seuraavien vaiheiden kautta.

1. Kotiryhmille annetaan tehtävänanto "Purkista vai ruuasta? Ravintolisävalmisteiden oikea käyttö", johon liittyviä kysymyksiä oppilaat pohtivat ennakkotietämystensä perusteella. Kotiryhmät asettavat omat oppimis- ja työskentelytavoitteensa sekä sitoutuvat toimimaan asiantuntijaryhmissä oman vastualueensa parissa.
2. Kotiryhmän jäsenet jaetaan asiantuntijaryhmiin. Kukin asiantuntijaryhmä tutustuu yhteen blogikirjoitukseen, tekee skenaario- ja tutkimusvaiheen tehtävät sekä laatii opitun tiedon perusteella blogikirjoituksen omalle kohdenuorelleen.
3. Asiantuntijaryhmän jäsenet palaavat kotiryhmiinsä ja esittelevät asiantuntijaryhmänsä tapauksen, tehdyt tutkimukset ja annetut blogivastaukset muille kotiryhmän jäsenille. Esitysten jälkeen keskustellaan kaikista esitetyistä tapauksista sekä otetaan kantaa otsikon kysymykseen "Purkista vai ruuasta? Ravintolisävalmisteiden oikea käyttö".
4. Opettajan johdolla voidaan vielä yhdessä keskustella kannanotoista ja tehdä soveltavia tehtäviä. Lopuksi arvioidaan omaa työskentelyä ja oppimista.